

Persbericht

Datum: 09-08-2019

Betreft: Groot en Klein Broek worden voorbereid op komst getijdennatuur

Groot en Klein Broek worden voorbereid op komst getijdennatuur

De gebieden Groot Broek en Klein Broek in Waasmunster en Temse worden binnen enkele jaren ontpolderd. De Durme zal er weer vrij kunnen stromen en zo ontstaan op termijn zeldzame slikken en schorren. Om die getijdennatuur alle kansen te geven, moet al wat niet thuishoort in een natuurgebied, zoals puinafval en verkrotte schuilhokjes, eruit. Ook naaldbomen, populieren en andere bomen worden weggehaald, maar die worden elders gecompenseerd. De werken gaan van start in de week van 12 augustus 2019.

Klein Broek en Groot Broek worden ontpolderd in het kader van het Sigmoidplan. Met dat plan willen De Vlaamse Waterweg nv en Natuur en Bos van de Vlaamse overheid Vlaanderen beter beschermen tegen overstromingen van de Schelde en haar bijrivieren én de natuur een boost geven. Door bressen te maken in de dijk langs de Durme krijgt de rivier meer ruimte om te stromen, met als gevolg dat de kracht van het getij tempert en de druk op de dijken vermindert. Bovendien ontwikkelt zich op het ritme van eb en vloed zeldzame getijdennatuur. Om die transformatie voor te bereiden, zijn een aantal werken nodig.

Wat gebeurt er?

De eerste stap voor een ontpoldering is het bouwen van een ringdijk, die later het achterland zal beschermen tegen wateroverlast. De werken aan de ringdijk rond Klein en Groot Broek gingen eind 2017 van start en zijn intussen goed gevorderd. De dijk rond Klein Broek wordt afgewerkt tegen eind 2019, die rond Groot Broek tegen begin 2020.

Tegelijk met de werken aan de ringdijk maken we het binnengebied vrij. De getijdennatuur die tot stand zal komen heeft niets aan de rommel die er nu nog terug te vinden is: oude afsluitingen, gestort puin, badkuipen, verkrotte schuilhokjes en jagershutten ... Daarom vindt er vanaf augustus een grote opruimactie plaats en een beredeneerde boskap. **Elias Verbanck**, projectleider bij Natuur en Bos: "Het kappen van bos en het rooien van bomen roept vaak vragen op. We hebben er echter goede redenen voor. Om Klein en Groot Broek zo goed mogelijk voor te bereiden op de ontwikkeling van zoetwatergetijdennatuur, moet het gebied zoveel mogelijk vrijgemaakt worden. Ook is het zo dat de bomen die hier gekapt worden, gecompenseerd worden. Zo planten we bijvoorbeeld samen met de gemeente Temse gefaseerd 130 knotwilgen aan. Dat gebeurt in de vorm van geboortebomen. De bospercelen in Klein en Groot Broek bestaan bovendien vooral uit sparrenbossen en op rijen aangeplante populieren, niet om kostbaar inheems bos. Daar komt nog bij dat het gebied in de toekomst twee keer per dag, op het ritme van eb en vloed, onder water zal staan. De huidige bomen zouden dan sowieso afsterven, aangezien ze niet bestand zijn tegen dergelijke natte omstandigheden."

Wat komt er in de plaats?

Zoetwatergetijdennatuur met slikken en schorren is ecologisch zeer waardevol. Slikken en schorren filteren het teveel aan stikstof en fosfor uit het water en voegen zuurstof toe. Zo fungeren ze als de longen van een rivier. Bovendien trekken slikken en schorren bijzondere dieren en planten aan. Verbanck: "In de lagergelegen slikken vinden kleine diertjes voedsel, en zelf vormen ze een lekker hapje voor vogels. De ontpolderde gebieden met ondiepe en luwe plekken zijn ook voor vissen van onschatbare waarde. Op hoger gelegen plaatsen, de schorren, zullen er geleidelijk aan opnieuw bomen groeien. Er zal wilgenvloedbos ontstaan, een bostype dat aangepast is aan regelmatige overstromingen. Je kan nu al

een kijkje nemen in het Meulendijkbroek in Sombeke, waar we een uitwateringskoker hebben opgezet, zodat elke dag Durmewater in en uit het gebiedje stroomt. Het geeft een idee van de toekomstige ontwikkelingen in Klein en Groot Broek.”

Klaar tegen 2022

Zodra het binnengebied klaar is voor de ontpoldering, sluiten we de waterlopen rond Klein en Groot Broek aan op een nieuw aangelegde ringgracht. Die gracht loopt rond de ringdijk en zal het overtollige regenwater aan landzijde van de ringdijk opvangen. Twee pompstations zullen als dat nodig is overtollig regenwater uit de grachten rond Groot en Klein Broek naar de getijdengebieden overpompen. Waterbekkens zorgen voor extra buffercapaciteit.

Ten slotte graven we kreekaanzetten aan de rivierzijde en maken we bressen in de oude Durmedijk, waardoor rivierwater bij eb en vloed langs die geulen het gebied in en uit kan stromen. Boven op de ringdijk leggen we een pad met waterdoorlatende verharding aan voor wandelaars en fietsers. Tegen 2022 moeten de werken klaar zijn.

In het verweer tegen de klimaatverandering

Door de klimaatverandering stijgt het niveau van de zeespiegel en komen extreme weersomstandigheden vaker voor, waardoor het risico op overstromingen toeneemt. De Zeeschelde en de Durme zijn daar door hun verbinding met de zee en het uitgesproken getij zeer gevoelig voor. Troeven in de strijd tegen de klimaatverandering zijn gecontroleerde overstromingsgebieden, ontpolderingen en andere veerkrachtige natuurgebieden aan het water die gerealiseerd worden in het kader van het SigmaPlan. Met het Europese project [LIFE Sparc](#) slaan Natuur en Bos, De Vlaamse Waterweg nv, het Regionaal Landschap Schelde-Durme en het Waterbouwkundig Laboratorium de handen in elkaar om het SigmaPlan een extra duwtje in de rug te geven en de Scheldevallei beter te wapenen tegen klimaatverandering. Via LIFE Sparc is er extra financiering voor het SigmaPlan en wordt de kennis die we dagelijks opdoen gedeeld met andere landen. De Sigmagebieden Klein en Groot Broek maken deel uit van dit project.

Praktisch

De kap- en opruimwerken starten in augustus 2019 en eindigen in oktober 2019. Deze werken gebeuren in het binnengebied en veroorzaken geen hinder voor de buurtbewoners.

Meer info: www.sigmaplan.be/nl/projecten/durmevallei/deelprojecten/groot-broek-en-klein-broek.
Of volg het SigmaPlan via sociale media.

Voor meer informatie:

De Vlaamse Waterweg nv
Afdeling Zeeschelde-Zeekanaal
Fran Herpelinck
T +32 (0)3 224 67 38
Anna Bijnsgebouw
Lange Kievitstraat 111-113, bus 44
2018 Antwerpen
www.sigmaplan.be

Natuur en Bos van de Vlaamse overheid

Evelien de Munter
T +32 (0)9 265 46 37
Vlaams Administratief Centrum (VAC)
Virginie Lovelinggebouw
Koningin Maria Hendrikaplein 70/73
9000 Gent
www.natuurenbos.be

De **Vlaamse Waterweg nv beheert en exploiteert de waterwegen** als een krachtig netwerk dat bijdraagt aan de economie, de welvaart en de leefbaarheid van Vlaanderen. De Vlaamse Waterweg nv versterkt het vervoer via de binnenvaart, zorgt voor waterbeheersing en vergroot de aantrekkelijkheid van de waterwegen voor **recreatie, toerisme en natuurbeleving**. Vanuit de maatschappelijke zetel in Hasselt en afdelingen in Willebroek, Brussel, Antwerpen, Merelbeke en Mol werken ongeveer 1.350 personeelsleden van onze organisatie aan een slim, veelzijdig en welvarend waterwegennet. Kijk voor meer informatie op www.vlaamsewaterweg.be of volg ons op Facebook en Twitter.

Natuur en Bos van de Vlaamse overheid, eveneens een Vlaams overheidsagentschap, werkt aan het **behoud**, de **bescherming** en de **ontwikkeling van natuurgebieden**, bossen en parken. Door samenwerking met verschillende partners wordt een groter draagvlak voor natuur gecreëerd. De deur staat open voor iedereen: van een grote multinational die bomen wil planten tot een lokale jeugdbeweging die in een stukje natuur wil kamperen. Natuur en Bos is de grootste groenbezitter in Vlaanderen. In totaal beheert natuur en Bos 74.000 hectare bos en natuurgebied, waarvan 42.300 hectare aan Natuur en Bos toebehoort. Natuur en Bos staat dus duidelijk met zijn twee 'botten' op het terrein. Die terreinkennis en ervaring vormen belangrijke pijlers om het beleid te helpen voorbereiden.